ROK 2011

1888 — 2008
120 LET

Odbor Klubu českých turistů
BANÍK OSTRAVA OKD

uděluje

PAMĚTNÍ LIST

Ing. Jaroslavu Minkovi

za

Novoroční výstup na Landek

11.
ročník / dne

- 1. ledna 2011

KPHMO

7. ledna 2011

KAMERAMAN

KRONIKÁŘ

Ladislav Bardoň

Jaroslav Minka

Práce kronikáře!

Číst: Zpravodaje, Horníky, Právo , Den, Mf., úterní deníky s přílohami Havířovsko, Ostravsko, Karvinsko i jiné s naší tématikou.

Zúčastňovat se co nejvíce akcí pro dokumentaci kroniky.

Vybírat foto a dávat zpracovat pro kroniku.

Vyhodnocovat události a hlídat různá výročí.

Evidovat mimořádné události, doplňovat historická foto.

Vybírat texty z našich shromáždění.

Telefonovat, mailovat, setkávat se.

Na podkladě výše uváděných impulsů:

Navrhovat úpravu, barevnost každé strany, listu kroniky.

Stanovit písmo textu.

Prohlížet naše internetové stránky.

Sledovat s možným využitím zajímavosti z vybraných souborů.

Chce to denně alespoň 1 až 2 hodiny věnovat se práci pro kroniku.

Při absenci to pak bývají půldny i celé dny.

70 let Ládi Bardoně

z leva:
připíjí
Ing. Zdeněk Dombrovský, CSc.
předseda KPHM
Mgr. Rodan Broskevič
a
chce si ťuknout
Jan Vincenec
předseda KPHM
v Havířově

Kouzelný dar našemu kameramanovi,

aby mu každý šroubek zdravíčka na kameře hrál,
toč dál!

Výbor KPHM oslavil 70 let Ládi Bardoně

zleva:

Karel Budín

Standa Žák

Adolf Konečný

Ing. Stanislav Kuba

z leva:

Jan Vincenec

Prof. Ing. Jiří Grygárek CSc

Ing. Petr Rojíček

Expozice báňského záchranářství

1/ PIETNÍ SÁL – posvátné místo nejen záchranářů, ale každého havíře i člověka, který pozná tuto expozici.
Tento sál slouží k vyznamenávání báňských záchranářů a těch, kteří se zasloužili významnými činy o záchranářství, předcházení důlním nehodám a také řízení záchranných prací. Nejvyšším a nejvýznamnějším je vyznamenání Maltézským křížem, který má osm hrotů a každý má svůj význam a toto jsou důležité vlastnosti každého záchranáře.

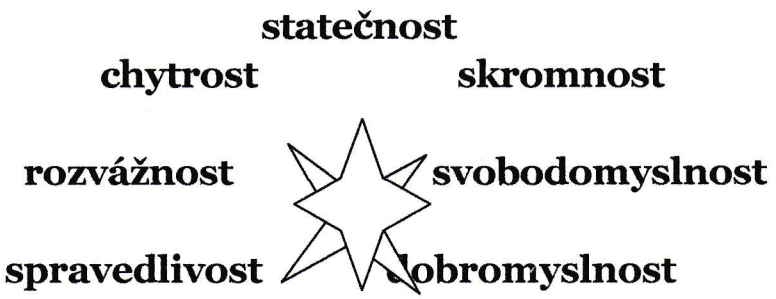

2/ Pamětní stěna se jmény záchranářů, kteří zahynuli při plnění záchranářských povinností.

3/ Foto s řediteli HBZS

4/ V této místnosti se Záchranářské záslužné kříže předávají za účasti nejbližších rodinných příslušníků vyznamenaných, zástupců vedení OKD, a.s., ředitelů a hlavních inženýrů dolů OKD, státní báňské správy, starostů a primátorů měst a obcí v nichž vyznamenaní bydlí a zástupci odborových organizací. Předávajícím je předseda Českého báňského úřadu.

Úcta k hornickému konání je vyjádřena hornickou vlajkou, praporem, který sestává ze dvou barev – zelené a černé. Zelená barva představuje přírodu – louky a lesy kde se začaly otvírat nové šachty, černá představuje smutek za všechny kamarády, kteří věrni svému cechu zemřeli.

Dobývání nerostů z naší matky Země, z jejího nitra to zn. z hlubin nejen suchozemského masivu ale dnes i z hlubin moří a oceánů, bohužel doprovází nehody a havárie.

Pro poučení, varování napsal náš kamarád záchranář Petr Fastr s posvěcením profesora JUDr. Ing. Romana Makariuse CSc. emeritního předsedu ČBÚ, knihu: MEMENTO důlních nehod v českém hornictví.

Statistika důlních nehod začíná rokem 1820 a končí 2006 a dále kniha popisuje 62 nehod ze 458 - mi. Za toto zkoumané období zemřelo 3 436 kamarádů, 1 244 bylo zraněno, celkem postižených bylo 4 680 havířů.

Největší nehody:

1. r. 1892 - 4. Července v odpoledních hodinách na rudném dole šachty Marie v Březových Horách při požáru, který vznikl od knotu lampy, zůstalo v dole 319 kamarádů.
2. 1894 – 14. června na jamách Jan a Františka v Karviné 2 – Doly zůstalo v dole 235 kamarádů, z 260 - ti postižených.
3. r. 1919 – 20. května na Nové jámě (Lazy) v Orlové – Lazy zůstalo v dole 92 kamarádů ze 164 postižených.
4. r. 1934 – 3. ledna v SHR na Dole Nelson III došlo k výbuchu a důl pohltil 142 našich kamarádů, zničil těžní věž včetně správních budov na povrchu, v Oseku u Duchcova.
5. r. 1885 – na Dole Jan v OKR v Karviné II zůstalo v dole 108 kamarádů ze 119 postižených.

V období mých studií na VŠB v Ostravě došlo ke dvěma nehodám. 21. května 1960 na Dole Hlubina v Ostravě v noční směně došlo k výbuchu a v dole usmrtilo 54 kamarádů z 57 postižených. Rok před tím jsem na této šachtě fáral o prázdninách.

7. července 1961 na Dole Dukla v Dolní Suché v OKR došlo v podzemí šachty v odpolední směně k velkému požáru, který má snad srovnání jen s jámou Marie v Březových Horách r. 1892, také v červenci. Vyžádal si 108 obětí.

Moje éra dobrovolného záchranáře!
Od r. 1966 až do r. 1990 jsem se zúčastňoval zmáhání záparů, odvětrávání pracovišť, průzkumu uzavřených prostor, likvidaci ohňů, záchrany postižených ale také těchto významnějších nehod:
22. 2. 1975 na Dole Staříč 2 po výbuchu metanu, 11 obětí z 18 – ti postižených.
22. 3. 1977 při výbuchu na svém mateřském závodě Dolu Čs. Armáda v Karviné – Doly jsem se, bezprostředně po výbuchu v 19.45, zúčastnil průzkumných prací se 6 - ti četami přímo ve 36. sloji z 10. patra. Ostatní je uvedeno v MEMENTU na str. 374 s popsanou situací. Ze 41 postižených v dole zůstalo 31 kamarádů. Týdenní činnost báňských záchranářů při vyprošťování postižených je zkráceně popsána v Mementu na str. 375 a já jsem jako velitel základny setrval až do konce.
30. 12. 1976 na Dole Staříč 3, po 17. hodině, došlo k výbuchu metanu. Ze 45 – ti postižených bylo 43 obětí.
7. 5. 1985 na Dole Doubrava při likvidaci ohně bylo 25 obětí z 34 postižených.
Po svých 45 – ti letech, jsem se zúčastňoval ještě různých odvětrávaček a také průzkumných prací na vlastní šachtě, většinou o volných dnech až do roku 1990.
Byl jsem jediným ekonomem v našem OKR a snad v celé ČR, který se věnoval záchranářství, mimo svůj obor. Zdař Bůh!

10.11.2011 Ing. Ivan Stejskal

MUDr. František Cibulka

Hornická

nemocnice

v Karviné

1.12.2011 Hodnotící schůze

Výbor KPHMO pobočka Petřvald

Členské schůze
se budou konat v prostorách
Kulturního domu v Petřvaldě,
vždy 2. čtvrtek v měsíci od 15. hodin
dle plánu práce pro rok 2011.

Výjimku tvoří zájezdy
a exkurze pokud je klub
v daném roce zařadí
do programu, nebo jiné organizační
změny vynucené zvláštními
okolnostmi.

Základní pravidla členství v KPHMO :

Klub přátel hornického muzea v Ostravě,
zkratka KPHMO je zájmovým
a dobrovolným odborným sdružením,
nezávislým na státních a politických
organizacích ve smyslu zákona č. 83/1990 Sb.
o sdružování občanů v platném znění.

Cílem KPHMO je sdružovat zájemce
o hornictví a hornickou historii za účelem aktivní
spolupráce
na kulturních,dokumentačních,
vědeckovýzkumných a výchovných úkolech
Hornického muzea v Ostravě.

Členství v klubu –
Individuální - každý občan ČR starší 16 let
Kolektivní – se mohou stát výrobní
i nevýrobní organizace , společenské instituce,
školy, muzea a jiné právnické osoby včetně
zahraničních.
Čestné – význačným hospodářským, kulturním
a pedagogickým pracovníkům, případně i jiným,
kteří se zasloužili o rozvoj vědecké a odborné
činnosti v hornictví a KPHMO muže být uděleno
čestné členství jakož i řadovému členu Klubu
jako ocenění za mimořádný osobní přínos pro
činnost a rozvoj Klubu.

Členské příspěvky
Výši členských příspěvku schvaluje plenární
schůze na návrh výboru Klubu a uvádí
se v Příspěvkovém řádu Klubu.

Pro rok 2011 jsou stanovené členské příspěvky
takto:

Člen – důchodce, student	200,- Kč
Člen -	400,- Kč
Kolektivní člen -	5000,- Kč

Klub přátel hornického muzea v Ostravě

Pobočka Petřvald

Místo konání :
Kulturní dům města Petřvald

Program přednášek v roce 2011

493

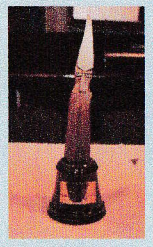

Klub přátel hornického muzea Ostrava držitel prestižní ceny Český Permon .

Pobočka Petřvald připravila pro své členy následující program přednášek:

13.1.2011 Doc. Ing. Jan Folprecht , CSc.

Citery u nás a v Evropě

10.2.2011 Doc. PhDr. Ing. Arch. Miloš Matěj, Ph. D.

Technické památky na Karvinsku

10.3.2011 Mgr. Rodan Broskevič

Muzeum změna vlastnických stavů

14.4.2011 Ing. Petr Jelínek, Ph.D.

Termicky aktivní odvaly

12.5.2011 Ing. Josef Kimer, CSc.

Nadace Landek

9.6.2011 Stanislav Žák

Václav Smička

Zájezd s exkurzí na HBZS Ostrava Radvanice

8.9.2011 Stanislav Žák

Den horníků Areál HEPO

13.10.2011 Ing. Vilém Uher

Cestování po Cejlonu

13. ledna 2011

Citery u nás a v Evropě

citeristka při hře na nástroji zamilovaných v Petřvaldě

Doc. Ing. Jan Folprecht, CSc při přednášce

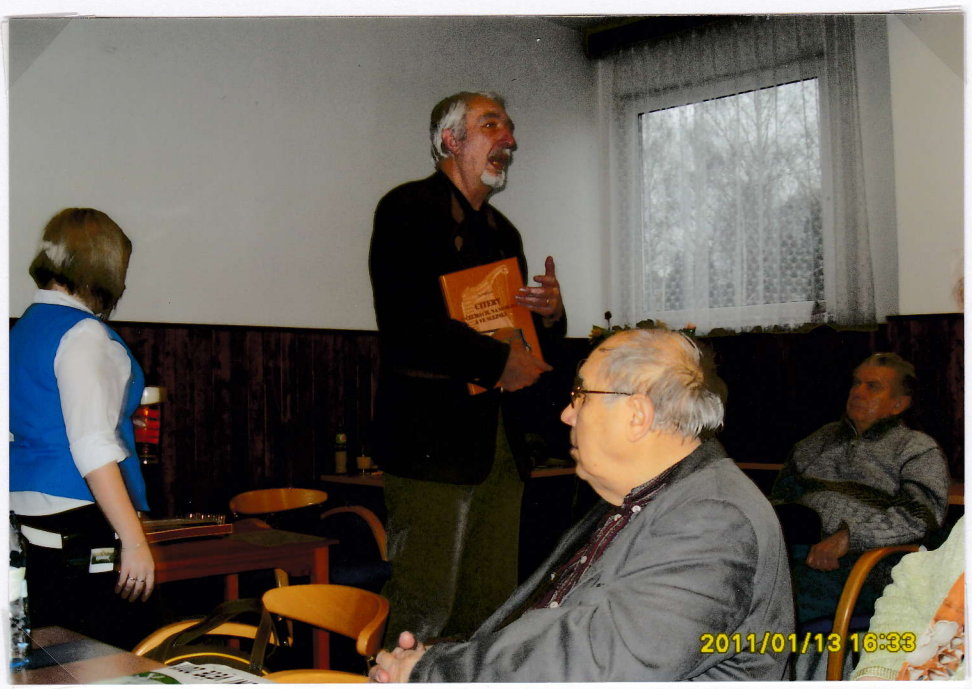

posluchající Profesor Leon Šuřica
v pozadí Miloslav Čapča

CITERY U NÁS A V EVROPĚ

Klub přátel Hornického muzea v Ostravě - pobočka Petřvald uspořádal 13. ledna v Kulturním domě v Petřvaldě přednášku předního znalce citery Doc. Ing. Jana Folprechta, CSc. na téma „CITERY U NÁS A V EVROPĚ". Přednášku doprovázela zvuková nahrávka skladeb, užívaných v zemích českých, Bavorsku, Rakousku a Německu, přičemž přednášející představoval autory skladeb hry na citeru a zároveň komentoval vývoj stylu tvorby, týkající se především české citerové školy. Přednášku vhodně doprovázela slečna Nováková, studující na konzervatoři a gymnáziu v Ostravě hru na hoboj, která předvedla několik skladeb na koncertní citeru, za což sklidila upřímný potlesk. Kladem večera se stala velká návštěvnost, což jistě potěšilo ak-

Doc. Ing. Jan Folprecht CSc a slečna Nováková

téry a organizátory této hodnotné kulturní akce.

Autor přednášky odkryl společensko-politické pozadí, které se v průběhu 20. století rozhodující měrou přičinilo o téměř úplné vymýcení citer z českého hudebního instrumentáře. Je útěchou, že už není druhého takového hudebního nástroje, který by se tak nešťastně zapletl do národnostně-politických zvratů, které Evropou zmítaly celé dvacáté století.

Roku 2002 se podařilo manželům Folprechtovým zřídit citerové muzeum pod názvem „Citera v Čechách, na Moravě a ve Slezsku".

Vzniklo i s podporou Nadace Landek a současně se nachází na Masarykově náměstí v Ostravě. Muzeum je z hlediska střední Evropy zcela ojedinělým kulturním zařízením, neboť jako jediné uchovává a dokumentuje překvapivě bohatou kulturní tradici citer v českých zemích. Právě Folprechtovou velkou zásluhou je, že se přičinil o zachování kulturní paměti našeho národa a základní formou přístupu k historii nám umožnil získat nový pohled na minulost.

Kroužek citeristů z roku 1930 v zahradě Havláskova domu v Petřvaldě

V závěru akce proběhla diskuse, ve které autor přednášky za přispění petřvaldského hudebního skladatele PhDr. Leona Juřici vysvětlil, proč tuto přednášku pořádá Klub přátel Hornického muzea právě v Petřvaldě. Vysvětlení je v tom, že v minulosti citera byla téměř v každé hornické domácnosti a později z různých důvodů se z hornického prostředí vytrácela. Další vysvětlení možno spatřit i v tom, že v Petřvaldě v roce 1930 působil „Kroužek citeristů" a „Kvarteto citeristů Radioklubu v Petřvaldě" s vedoucím J. Bednaříkem. Je však velkou škodou, že podrobnější údaje o počtech členů a o veřejných akcích obou kroužků nebyly dosud dohledány.

V závěru diskuse Otakar Kochan z vlastního archivu předal docentu Folprechtovi obrazový dokument, zobrazující hrajícího citeristu Františka Havláska z roku 1930, který byl lidovým komponistou. Před nedávnem vzniklo CD pod názvem „Zdař Bůh" s hornickými písněmi, které upravil PhDr. Leon Juřica. Mezi hornickými písněmi se nachází havířská ukolébavka, kterou na slova Ing. J. Rohla složil právě František Havlásek. Autor těchto úprav použil jako doprovod citeru a složil mimo jiné pro zpěv a citeru cyklus hornických písní.

Každá kulturní a umělecká práce potřebuje svého Jana Křtitele i uměleckého šiřitele. Je tomu tak i u citerové hry. Pro české citeristy se jím stal Doc. Ing. Jan Folprecht, CSc., který v krátké době svůj zájem o citery rozvinul.

Klub přátel Hornického muzea vyslovuje Doc. Ing. Janu Folprechtovi, CSc. dík a uznání za jeho sympatické vystoupení, které u přítomných posluchačů zanechalo dobrý dojem.

Otakar Kochan

STOUPAJÍCÍ HVĚZDY 2011

To je název publikace, kterou v únoru vydalo petřvaldské nakladatelství Alisa. Představuje se v něm jedenasedmdesát českých básníků a samostatná kapitola je věnována mladé ruské básnířce Jekatěrině Zverevové z Moskvy.

Z petřvaldských autorů se v almanachu představuje spisovatel Vladimír Kostiha dvěma povídkami a bajkou a básníci Jarmila Spáčilová a Jan Káňa svými verši, nechybí ani báseň petřvaldské rodačky Dagmar Čížové. Kniha má 312 stran, obálku navrhl známý kopřivnický výtvarník Zdeněk Babinec, ilustrace jsou z dílny neméně známého ilustrátora Jindřicha Oleše z Valašského Meziříčí.

V almanachu se setkáváme jak se známými jmény autorů, tak s novými básníky. Z našeho kraje se do almanachu probojovaly básně Víta Adamuse z Frýdku-Místku, který již zvítězil v literární soutěži o Cenu královny Alisy, Janiny Borowské z Orlové, Marcela Háby z Moravského Berouna, Moniky Hoňkové z Jistebníku, Šárky Konvičné z Kopřivnice, Ivy Savkové a Jaroslava Minky z Havířova, Věry Petrové z Frýdlantu nad Ostravicí, Naděždy Rýcové z Nového Jičína, Karla Sikory z Karviné a Evy Tížkové z Tísku. Iva Savková, Naděžda Rýcová a Karel Sikora se umístili na předních místech v mezinárodních literárních soutěžích, které pořádá Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury ve Strumieni ve spolupráci s petřvaldským nakladatelstvím Alisa a městskými úřady obou měst. Mezi nadějné objevy z našeho okresu patří zejména bilingvální autoři Janina Borowska a Karel Sikora.

Stoupající hvězdy 2011 a úspěšnou knihu Petřvaldský muzikus (o životě a díle PhDr. Leona Juřici) lze zakoupit přímo v nakladatelství Alisa nebo objednat na webové stránce www.alisabooks.cz.

(vx)

BAJKA O ZLATÉ RYBCE (VLADIMÍR KOSTIHA)

Ovdovělý starý muž chytil zlatou rybku. Když ji vytáhl, rybka promluvila lidským hlasem: „Když mě pustíš, splním ti tři přání!"

Starý muž se zamyslel. „Dobrá," řekl pak. „Chci být zase mladý a zdravý!"

Ozvalo se cinknutí a ze starého muže byl zdravý mladý muž.

„Jaké je tvé druhé přání?" zeptala se zlatá rybka.

„Proměň se v krásnou princeznu!" řekl mladík.

Cink! - a ze zlaté rybky byla krásná princezna s korunkou ve vlasech a se zlatými střevíčky na nohou.

Mladíkovi spadla úžasem čelist. „Bože, ty jsi krásná!"

Princezna se usmála. „Zbývá ti poslední přání!"

Mladík byl dosud ohromen její krásou. „Teď si přeji, abys mi dala podobu, v níž se ti budu líbit nejvíc!" Cink! - a z mladíka byla zlatá rybka.

Princezna ji špičkou střevíčku odkopla do vody. Potom si pozvedla šaty, aby si je neumazala, a vydala se dobývat svět.

KD Petřvald pořádá v sobotu 19. 3. (na Josefa)

SRNČÍ HODY

Rezervujte si včas místo.

Pro všechny Josefy 20 % sleva na vše!!!

Tel.: 596 541 393, info@kdpetrvald.cz

1. MÍSTOPŘEDSEDA SENÁTU
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
PŘEMYSL SOBOTKA

SI VÁS DOVOLUJE POZVAT

NA PŘÁTELSKÉ SETKÁNÍ SE ZÁSTUPCI SDRUŽENÍ HORNICKÝCH A HUTNICKÝCH SPOLKŮ ČESKÉ REPUBLIKY.

Setkání se uskuteční ve středu 2. února 2011 od 13.00 hodin ve Frýdlantském salonku Valdštejnského paláce.

SENÁT PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY — SENATE PARLIAMENT OF THE CZECH REPUBLIC

Vstup z Valdštejnské ulice přes recepci A, pozvánku vezměte s sebou.
Prosíme o potvrzení Vaší účasti.

497

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT
PŘEMYSL SOBOTKA
1. MÍSTOPŘEDSEDA SENÁTU

V Praze dne 15. února 2011

Vážený pane Broskeviči,

chtěl bych Vám touto cestou ještě jednou poděkovat, že jste přijal mé pozvání na setkání ve Valdštejnském paláci dne 2. února 2011.

Velice mě těší, že jsem měl možnost se s Vámi opět setkat a budu se těšit, že se budeme potkávat častěji, a to nejen na půdě Senátu Parlamentu České republiky, ale i na Vašich akcích.

Setkání s Vámi i ostatními zástupci hornických a hutnických spolků bylo pro mne velice milým a příjemným zpestřením mého pracovního dne.

Se srdečným pozdravem, Zdař bůh...

Vážený pan
Rodan Broskevič
Klub přátel hornického muzea v Ostravě
Pod Landekem 64
725 29 Ostrava

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT
PŘEMYSL SOBOTKA
1. MÍSTOPŘEDSEDA SENÁTU

V Praze dne 15. února 2011

Vážený pane Rojíčku,

chtěl bych Vám touto cestou ještě jednou poděkovat, že jste přijal mé pozvání na setkání ve Valdštejnském paláci dne 2. února 2011.

Velice mě těší, že jsem měl možnost se s Vámi opět setkat a budu se těšit, že se budeme potkávat častěji, a to nejen na půdě Senátu Parlamentu České republiky, ale i na Vašich akcích.

Setkání s Vámi i ostatními zástupci hornických a hutnických spolků bylo pro mne velice milým a příjemným zpestřením mého pracovního dne.

Se srdečným pozdravem, Zdař bůh...

Přemysl Sobotka

Vážený pan
Petr Rojíček
Klub přátel hornického muzea v Ostravě
Pod Landetem 64
725 29 Ostrava

500

Parlament České republiky
Poslanecká sněmovna

KPHMO

PaedDr. Milada Halíková

Narozena: 6. 1. 1950
Volební kraj: Moravskoslezský

Poslanecká sněmovna (2006 - 2010)

- ○ Parlament
  Poslanecká sněmovna, poslankyně od 29. 5. 2010
- + Výbor
- + Podvýbor
- + Komise
- + Klub
- + Meziparlamentní skupina v rámci MPU

Předkladatelem návrhů zákonů
Podané ústní a písemné interpelace
Řeč ve sněmovně
Jak jsem hlasovala

Asistent:
Bc. Monika Havlíčková
Jan Chlouba
PhDr. Miroslava Moučková
RSDr. Jiří Nytra

Kancelář: **Sněmovní 4, 118 26 Praha 1**
tel.: **25717 2188**

Kancelář: **Polská 120, 734 01 Karviná**

Můžete mi napsat

Parlament České republiky, Poslanecká sněmovna, Sněmovní 4, 118 26, Praha 1 - Malá Strana
Tel.: 2 5717 1111, fax: 2 5753 4469

Poslankyně parlamentu ČR
přišla na besedu KPHM v Havířově
14. 2. 2011 a formou volné diskuze
odpovídala na dotazy kolegyň a kolegů.

50

Parlament České republiky
Poslanecká sněmovna

Výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj

Aktuální stav ke dni: 4. dubna 2011

Předseda

JUDr. Stanislav Polčák

Místopředseda

PaedDr. Milada Halíková
Otto Chaloupka
Ing. Jaroslav Krupka
Ing. Jiří Petrů

Podvýbor pro cestovní ruch
Podvýbor pro územní rozvoj a financování veřejné správy
Podvýbor pro veřejnou správu a informační systémy

Parlament České republiky, Poslanecká sněmovna, Sněmovní 4, 118 26, Praha 1 - Malá Strana
Tel.: 2 5717 1111, fax: 2 5753 4469

2011/02/14 18:03

ΚΡΗΜΟ
2011/02/14 18:03

504

Valdštejnský palác

Z Wikipedie, otevřené encyklopedie

Valdštejnský palác je objekt v Praze na Malé Straně, jedna z nejvýraznějších staveb českého raného baroka a v současné době sídlo Senátu Parlamentu České republiky. Součást komplexu Valdštejnského paláce tvoří také Valdštejnská zahrada a Valdštejnská jízdárna.

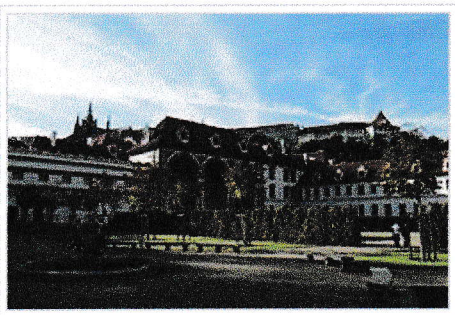

Podzim ve Valdštejnské zahradě s výhledem na Hradčany

Senát spravuje dále sousední Kolovratský palác a Malý Fürstenberský palác.

Obsah

- 1 Historie
- 2 Palác
  - 2.1 Astrologická chodba
- 3 Současnost
- 4 Reference
- 5 Externí odkazy
- 6 Literatura

Historie

Valdštejnská zahrada při pohledu z jízdárny

Tento palácový komplex dal v letech 1623–1630 vystavět jeden z nejmocnějších a nejbohatších šlechticů té doby Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna na místě Trčkovského paláce, a dalších 23 domů, tří velkých zahrad a cihelny. Palác měl svou velkolepostí zastínit i Pražský hrad. Původně nevýznamný a chudý příslušník české šlechty se výhodnými sňatky i koupěmi domohl značného majetku i postavení na císařském dvoře. Vojevůdce byl povýšený roku 1623 na knížete, r. 1627 jmenovaný vévodou frýdlantským a r. 1629 vévodou maklenburským. V roce 1625 se stal generalissimem císařské armády. Roku 1632 bojoval se Sasy a se Švédy se střetl v bitvách u Norimberku a u Lützenu.

V roce 1634 byl prohlášen císařskými dekrety za zrádce říše a císařskými důstojníky byl zavražděn v

Chebu. Jeho majetek v Čechách byl zkonfiskován. V době jeho největší slávy mu patřila značná část Čech od Frýdlantu přes Jičín, ze kterého chtěl zřídit hlavní město svého panství, až skoro ke Hradci Králové. V té době se rozhodl vybudovat honosné sídlo, které by konkurovalo i Pražskému hradu. Pro budování Valdštejnského paláce pozval významné architekty, stavitele, malíře, sochaře i další umělce a řemeslníky.

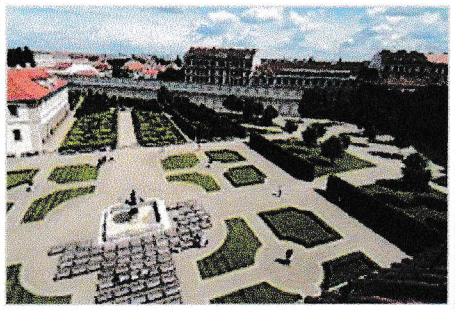

Letecký pohled do zahrady

Na stavbě paláce působilo více stavitelů: Andrea Spezza z Aronga, který měl za sebou již pozoruhodná díla v Německu, Rakousku a Polsku, Giovanni Battista Pieroni, mj. i autor několika Valdštejnových staveb v Jičíně, a Niccolo Sebregondi, působící předtím především v Římě a Mantově. Situace s architekty paláce je složitá, protože se nedochovaly patřičné historické doklady. Dlouhou dobu byl za architekta považován Andrea Spezza, dnes se ukazuje jako velice pravděpodobné, že by pouze prováděcím stavitelem a vlastním architektem paláce byl Giovani Battista Pieroni. Niccolo Sebregondi nastoupil do Valdštejnových služeb až roku 1630 nebo 1631 a do podoby paláce zasáhl již jenom několika (i když významnými) jednotlivými zásahy. Uměleckou výzdobu zahrady svěřil Valdštejn někdejšímu císařskému sochaři Rudolfa II. Adrianu de Vriesovi. Ten ve Valdštejnské zahradě vytvořil unikátní soubor soch, sousoší a kašen spojující pozoruhodnou estetiku manýristického typu s dynamikou nastupujícího baroka. Sochy byly v roce 1648 uloupeny švédskými vojsky a teprve v letech 1912–1918 byla zahrada ozdobena jejich věrnými kopiemi.

Palác

Úctyhodné jsou především rozměry areálu paláce, jehož délka činí 340 metrů a největší šířka celkem 172 metrů. Pouze obytná část paláce rozložená kolem čtyř nádvoří bez zahrady dosahuje rozměrů cca 150×110 metrů. Soubor budov je členěn na hlavní obytnou budovu se dvěma nádvořími, křídlo koníren (Trčkovské křídlo) s přilehlým třetím dvorem přístupným branou z ulice, následuje jednopatrová budova (Černínské atrium) s nádvořím, původně určená pro pážata a jejich preceptora. Směrem k Jízdárně se nachází ještě jednopatrové protáhlé křídlo. Jižní a jihovýchodní strana zahrady je v délce 200 metrů uzavřena vysokou zdí s 52 oblouky. Na ni navazuje na jihu krápníková stěna s grottami (jeskyněmi) a s voliérou, za kterou byla původně velká centrální prostora, dnes začleněná k sousednímu augustiniánskému klášteru. Na severovýchodě je zahrada ukončena budovou jízdárny, se kterou sousedí bývalý hospodářský dvůr paláce, upravený jako zahradní parter při vstupu do stanice metra. Zdobí jej kopie plastik F. M. Brokoffa. Architektura paláce je

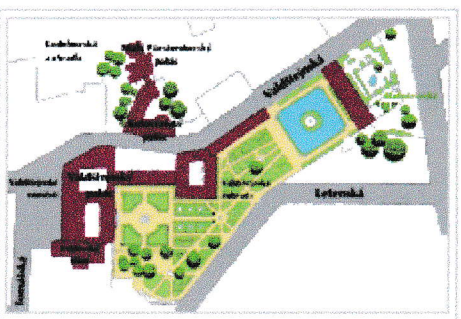

Půdorys Valdštejnského areálu

členěna stovkami funkčních či slepých oken, desítkami portálů, vikýřů, štukových dekorativních prvků, ve kterých se stejně jako na dřevěných vratech a dveřích objevuje jako součást výzdoby lví hlava – heraldický motiv z Valdštejnského erbu. I další umělci, kteří pracovali na výzdobě paláce, patřili k tehdejším špičkám ve svém oboru, jako například tvůrci štukové výzdoby Domenico Canevalle, Santino Galli a hlavně malíř Baccio di Bianco, který vyzdobil freskami nejvýznamnější prostory paláce.

Hlavní sál

V Hlavním sále, zvaném Rytířském, zpodobnil Albrechta z Valdštejna jako boha Marta na válečném voze, ve freskové výzdobě kaple má Valdštejnovy rysy postava sv. Václava. Mytologické náměty zvolil pro Mytologickou (Ovidiovu) chodbu a Audienční síň, astrologické a astronomické symboly ztvárnil v Astrologické chodbě, na jejíž výzdobě se podíleli i další umělci. Jedním z mála domácích umělců byl Vriesův žák Arnošt Heidelberger, který je autorem sochařské výzdoby kaple a jejího oltáře. Kaple patří k nejzajímavějším interiérům paláce. Stísněný půdorys a výška 16 metrů stupňuje její vertikalitu. Stěny jsou pokryty malbami s náměty ze života sv. Václava a s mariánským cyklem s výjevy Zvěstování Panně Marii, Navštívení Panny Marie, Narození Krista, Klanění Tří králů, Útěk do Egypta, Nanebevzetí Panny Marie, Korunování Panny Marie a holubice Ducha svatého uprostřed klenby jako součást scény Zvěstování. V západní stěně jsou prolomena okna oratoří, které sloužily v 1. patře vévodovi, v 2. patře jeho manželce a podstřešní oratoře na půdě byly určeny služebnictvu.

Stěny oratoře vévody pokrývají malby s námětem mučednické smrti biskupa, patrně sv. Eusebia. Největší prostorou paláce je Hlavní sál (24×12 metrů), prostupující dvě poschodí. Je situován na místě bývalého Trčkovského paláce s hlavním průčelím směrem na Pražský hrad. Na štukované klenbě jsou kromě fresky boha Marta figury géniů a vojenské emblémy. Mramorové ostění pochází až z roku 1853, kdy sem bylo přeneseno z Černínského paláce na Hradčanech. Kolmo na sál jsou reprezentační místnosti Valdštejnovy – salonky, z nichž první je opatřen koženými tapetami, nad krbem je jezdecký portrét Valdštejna. Nástropní malby jsou dílem P. Maixnera z poloviny 19. století. V nárožní komnatě, audienční síni, zaujme freska antického kováře Hefaista a bohaté nástropní štukatury, rovněž dílo Biancovo. Na straně paláce proti Hlavnímu sálu jsou nad sebou dvě již zmíněné chodby: Mytologická a Astrologická. Strop sousední pracovny, upravené ve 2. polovině 19. století, zdobí rozsáhlá freska s námětem Helia na voze doprovázeného Hórami, jejíž kompozice je převzata od G. Reniho v Casino Rospigliosi v Římě. Z Mytologické chodby se dá

vstoupit do východní části paláce, kde byla v přízemí rozsáhlá konírna pro téměř 40 koní. Zajímavostí je, že každý kůň měl nad úvazem svůj portrét. Interiéry paláce obsahují mimo tyto reprezentační prostory množství dalších obytných místností spojených několika točitými schodišti.

Areál uzavírá na východě monumentální objekt jízdárny – její prostor měří asi 900 m² – s okny na jižní stěně a výhledem do zahrady a na umělý rybníček.

Astrologická chodba

Astrologická chodba Valdštejnského paláce je vymalována symboly srozumitelnými pouze pro zasvěcené do tajných nauk. Palác byl inspirován především severem Itálie (Lombardie, Janov). Byla to oblast, odkud se po bitvě na Bílé Hoře rekrutovali umělci, obnovující zpustošený a sociálně převrstvený střed Evropy. Došlo mimo jiné k ústupu protestantské šlechty z Čech, kromě rudolfínské elity izolované jeho esoterismem. [1] Sem patří zejména Johanes Kepler, který byl protestant a v Praze našel útočiště. [2] Byl to nejen urozený muž, ale hlavně vynikající astronom a astrolog. Valdštejn ho poznal již v mládí za svého pobytu v cizině [3] a je velmi pravděpodobné, že s ním měl v Praze, sám astrologii horlivě oddán [3], úzké styky. Odtud zřejmě pramení přeplněnost Valdštejnského paláce zasvěcenou symbolikou.

Současnost

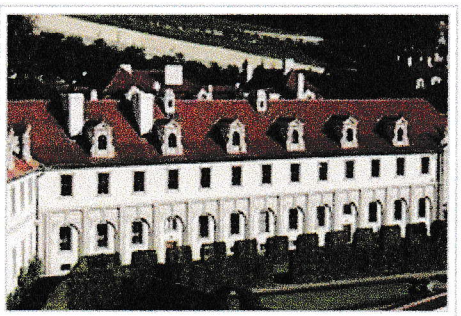
Lobkovické křídlo

Evropská unie udělila Kanceláři Senátu 9. května 2003 ocenění Europa Nostra za citlivé restaurování a rekonstrukci Valdštejnského paláce. Přípravu celkové rekonstrukce Valdštejnského paláce zahájila Kancelář Senátu v roce 1996 a poslední fáze obnovy byla dokončena v roce 2000. Citlivou rekonstrukcí Valdštejnského areálu se podařilo odstranit řadu stavebních a statických poruch, vedle toho byly odstraněny nevhodné stavební zásahy učiněné v předchozích letech. Podařilo se architektonicky obnovit historický ráz Valdštejnského paláce, zahrady s dominantní salou terrenou a výstavním prostorem ve Valdštejnské jízdárně.

- V místech koníren je v současnosti Jednací sál Senátu. Další historické prostory slouží pro jednání a oficiální přijetí zahraničních návštěv.
- Valdštejnský palác je zdarma přístupný pro veřejnost o víkendech od 10 do 16 hodin. V letním období o hodinu déle. Vstup do objektu je z 1. nádvoří Valdštejnského paláce, které je přístupné z Valdštejnského náměstí.
- Valdštejnská zahrada je volně přístupná od dubna do října od 10 do 18 hodin, v době státních svátků je slavnostně osvětlena a otevřena až do 22 hodin. V sala terreně probíhají v letní sezóně koncerty pro veřejnost, divadelní představení a jiné kulturní akce.

Přátelské setkání s 1.místopřese[illegible]Senátu ČR Přemyslem Sobotkou a zástupci Sdružení hornických a hutnických spolků České republiky

Sdružení hornických a hutnických spolků má oficiálně za sebou teprve dva roky činnosti(zaregistrováno v červenci 2009)hlavním cílem je podpora a obnovování hornických a hutnických tradic a zvyků a spolupráce s městy a obcemi při organizování „Setkání hornických měst a obcí" a navazování spolupráce se zahraničními příbuznými spolky. Obšírně jsem popsal v č.2 ZPRAVODAJE průběh 14.setkání ve Stříbře.Tam se organizátorům poprvé podařilo zajistit záštitu druhého nejvyššího státního činitele v té době předsedu Senátu ČR Přemysla Sobotku.Ten do Stříbra nejenže přijel,ale zúčastnil se slavnostní valné hromady SHHS ČR,mající netradiční průběh a následujícího slavnostního zahájení Setkání..... a nakonec vzal na sebe břímě slavnostního otevření štoly Prokop,kterou v doprovodu členů z různých spolků profáral a dobře se cítě, zdržel se v kolektivu emeritních horníků do pozdních večerních hodin.

Proto jsme asi nebyli moc překvapení,když na SHHM došlo jeho pozvání na přátelské setkání se zástupci SHHS se svým perkmistrem Mir.Šťastným, tentokrát již ve funkci 1.místopředsedy Senátu ČR. Setkání se uskutečnilo ve Frýdlanském salonku Valdštejnského paláce dne 2.února 2011.Zkrátka Přemysl Sobotka dodržel slovo,které tehdy dal ve zřejmé snaze oplatit zdařilou návštěvu Stříbra a své snaze nadále pokračovat v neformálním setkávání se zástupci hornických spolků z celé České republiky.Jak později tak nějak ve zkratce řekl „ jsem fascinován vaší činností ,vašimi stejnokroji ,písněmi a způsobem jakým se snažíte o udržování tradic a zachování hornických památek„.

Neformálního setkání se zúčastnilo asi 30 zástupců z 15 ti zaregistrovaných spolků SHHS ČR a tři zástupci ze spřáteleného Slovenska včele se s předsedou Združenia banických spolkov a cechov p. Jaroslavem Malchárkom.Setkání se zúčastnil také předseda ČBÚ Ivo Pěgřímek a starosta města Chodov Josef Hora.Z našeho kraje se zúčastnily spolky Hornický spolek Prokop,Kroužek krojovaných horníků ze Stonavy,Nadace Landek Ostrava a KPHMO v čele se svým předsedou a místopředsedou Rodanem Broskevičem a Petrem Rojíčkem.

Po úvodním slově poradce P.Sobotky se ujal slova sám .Poděkoval nám za nádherné prožitky ,které si odnesl ze setkání ve Stříbře,poděkoval nám za činnost kterou děláme,zdůraznil ,že bez hornictví provozovaného po staletí by naše země nebyla v současnosti tak průmyslově vyspělá a sdělil , že se mezi námi cítí dobře a připomněl své zážitky z fárání do štoly Prokop a poděkoval Hornickému spolku Stříbro za práci na díle a jeho uchování pro příští generace. Za naše spolky poděkoval za přijetí místopředseda Hornicko-historického spolku Stříbro p. Karel Neuberger a hlavní řeč spatra pronesl s vloženými prvky humoru a dokonce s úryvky písní Voskovce a Vericha (jako vtipný odkaz a motto stávající situace v palivo-energetické koncepci státu) a také se přimlouval,aby uhlí

i jiné rudy ,které máme v zemi bylo také br[illegible]opáno a ne zakopáno.Když k řecnickému pultíku přistupoval starosta Chodova Josef Hora s deskami skrývajícími pozvánku na 15.setkání konané ve dnech 16.-18.září v Chodově se už P.Sobotka usmíval a samozřejmě sdělil,že přijede,záštitu nad tuto akci bere za své a formality ,že se vyřídí později.Vystoupil i p.J.Malchárek a pozval p. Sobotku a nás všechny do Košic na 16. Evropské hornické a hutnické dny konané v roce 2013.Při této příležitosti si dovoluji připomenout,že v roce 2015 se k pořádaní této akce přihlásila Ostrava!!!

Závěrem P.Sobotka znovu poděkoval i za kolektiv svých děvčat z protokolu,kterým pohotově předal kytičky náš zástupce Karel Neuberger.

Po skončení oficialit někteří zástupci předávali drobné dárky,připomínající naši činnost a hornické tradice.Také náš předseda předal p.Sobotkovi digitání vizualizaci Dolní oblasti Vítkovic.

Pan Sobotka nás pak vyzval ,abychom přijali skromné pohoštění a nezapoměl poznamenat s úsměvem,že i on v senátě musí šetřit ☺. Nadále jsme ve skupinkách i jednotlivě měli možnost s p.Sobotkou podiskutovat,což dokládají i některé fotografie.Zájemce pak pozval na prohlídku reprezentativních prostor Valdštejského paláce.Celá akce trvala od 13 do 15 hod.Na závěr chci poznamenat, že celé pozvání dokumentovali profesionální videokameraman a fotograf a tak snad můžem doufat,že se nám kopie dokumentu dostane přes vedení SHHM k nám do Klubu.Přiložené fotografie,až na společnou byla pořízená P.Rojíčkem a J.Gavlasem.

Pro Hornický Zpravodaj KPHMO zpracoval Petr Rojíček

KPHMO

Kdo může reprezentovat hornický kroj?

Co k hornickému kroji patří.

Hornický kroj může získat každý, kdo dodržuje tradice, ctí je a propaguje hornický kroj! Zúčastňuje se našich hornických parád a oslav, význačných událostí a svátků horníků. Zúčastňuje se při kladení věnců u pomníků obětí hornického povolání a vzpomene tak na kamarády, kteří ukončili svůj život při výkonu hornického povolání. Symbolem je samozřejmě kroj, který se mění a renovuje. Barva je stále černá, ale mění se střih. Kroj se skládá z hornické kytle – černý kabátec s širokým pelerínovým límcem, který vyúsťuje v stojatý límec. Límec i rukávy jsou ozdobeny vyšitými hornickými znaky a třásněmi. Kalhoty u kroje byly původně bílé barvy, počátkem 20. století se změnily na černé. Ke kroji patří ještě švancara nebo kilof. Rovněž neodmyslitelným symbolem bývá prapor. Ten se používá jen při významných slavnostech a při pohřebních obřadech členů hornických spolků a uskupení. Další důležitou rekvizitou je hornický kahan, který bývá používán při pohřbech, nebo když se doprovází prapor.

Zdař Bůh!

KPHMO

Hornické muzeum

Pod Landekem Důl Anselm

Muzeum přikryto zimní pokrývkou.

Anselm

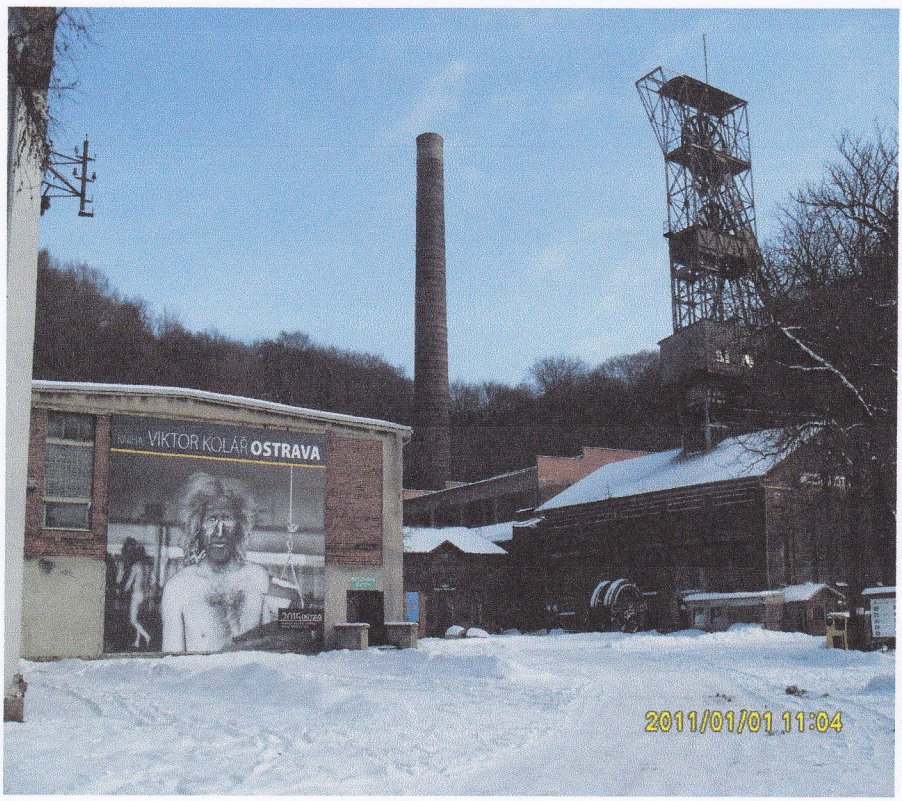

Krojovaní horníci udržují tradici

STONAVA – Kroužky krojovaných horníků se staly nedílnou součástí kultury našeho regionu. Jejich činnosti si všímá nejenom Horník, ale také další média. Obšírný rozhovor s předsedou jednoho z nich, Ladislavem Kajzarem, přinesl v těchto dnech Karvinský deník. Pro ty, kteří příslušné vydání regionální rubriky Moje Karvinsko nesehnali, ho publikujeme i na našich stránkách.

Už pět let je Ladislav Kajzar členem Kroužku krojovaných horníků při obci Stonava a rok je jeho předsedou. Před tím pracoval přes 40 let na šachtě, kde vystřídal většinu hornických profesí.

FOTO: Bohuslav Krzyżanek

Ladislav Kajzar před panely mapujícími historii stonavského Kroužku krojovaných horníků, který působí už od roku 1914.

Obecná představa krojovaného horníka je starší člověk poslouchající dechovku. Myslíte si, že je správná?

Nemyslím si to. Naši členové jsou ze všech věkových kategorií. Nejmladší má něco přes 20 a nejstarší 85 let. A na našich akcích také neslyšíte jen dechovku, ale snažíme se, aby se hrály různé hudební styly.

A jak je to tedy s mladými lidmi? Mají zájem stát se vašimi členy?

Je to různé. Nejčastěji se tato tradice dědí z otce na syna. Táta je krojovaný horník, nosí uniformu a malému klukovi se to líbí, tak chce být taky naším členem, aby měl svůj vlastní kroj. Anebo se mezi nás dostane tak, že začne pracovat na šachtě, má k té práci a tradicím vztah, a jednou přijde, že by chtěl být členem našeho kroužku.

A jak je to obecně s vaší členskou základnou? Rozrůstáte se, nebo vám naopak členů ubývá?

Několik let se pohybujeme zhruba na stejném počtu. Někdo odejde, někdo přijde, žádné velké výkyvy. Teď jsme například přijali tři nové členy, takže momentálně je nás 82, z toho dvě ženy.

Co musí člověk udělat, aby se stal krojovaným horníkem? Je předpokladem práce na šachtě?

To vůbec není podmínkou. Náš člen nebo uchazeč nemusí být havířem. Máme tady několik členů, kteří vůbec na šachtě nedělají. Musí mít ale zájem udržovat tradice a ctít a propagovat hornický stejnokroj.

A jaké tradice dodržujete?

Jednou ročně, okolo 4. prosince pořádáme mši za svatou Barboru, která je patronkou horníků. Pak jsou tu také zářijové oslavy svátku horníků, které jsou tradiční a velmi oblíbené u většiny obyvatel tohoto kraje. V předvečer Hornických slavností ještě klademe věnce u pomníků obětem hornického povolání a vzpomínáme na kamarády, kteří položili život při práci v dole.

A když už jdeme chronologicky takto pozpátku, tak v červnu pořádáme Zahradní slavnosti, kde máme tombolu, občerstvení a hudbu. Je to takový ples pod širým nebem.

A jaké jsou vaše symboly? Co neodmyslitelně patří ke krojovaným horníkům?

Je to samozřejmě kroj, který se mění a renovuje. Barva je stále černá, ale mění se střih. Necháváme si ho šít na zakázku u jedné paní, která se tímto zabývá a je jednou z mála, která to u nás umí.

Pak je to prapor, který je 97 let starý a který koupili zakládající členové ze sbírky, kterou uspořádali. Používáme ho jen při významných slavnostech a při pohřbech našich členů. Jinak ho máme dobře schovaný. A také jsou to hornické kahany – staré benzinové lampy, se kterými při slavnostních akcích doprovází několik našich členů prapor.

Hornictví je specifikem tohoto kraje. Jezdíte ale třeba i jinam? Koneckonců, horníci jsou i v Čechách...

Samozřejmě, že vyrážíme i mimo Karvinsko. Například loni jsme byli na 14. ročníku Setkání hornických měst a obcí ve Stříbře. Letos se chytáme zase, ovšem tentokrát se to odehrává v Chodově u Karlových Varů. Tento týden jsme pro změnu byli v Senátu Parlamentu ČR, kam nás a mnoho dalších kroužků krojovaných horníků z celé České republiky a ze Slovenska pozval ještě bývalý předseda Přemysl Sobotka.

A jak se na vás dívají lidé z nehornických regionů?

Musím říct, že je to pro ně velký zážitek. Obdivují naše kroje a nebojím se říct, že k nám vzhlížejí s úctou. Dokonce říkají, že se jim naše kroje líbí více než například horníků ze zahraničí.

Tomáš Januszek

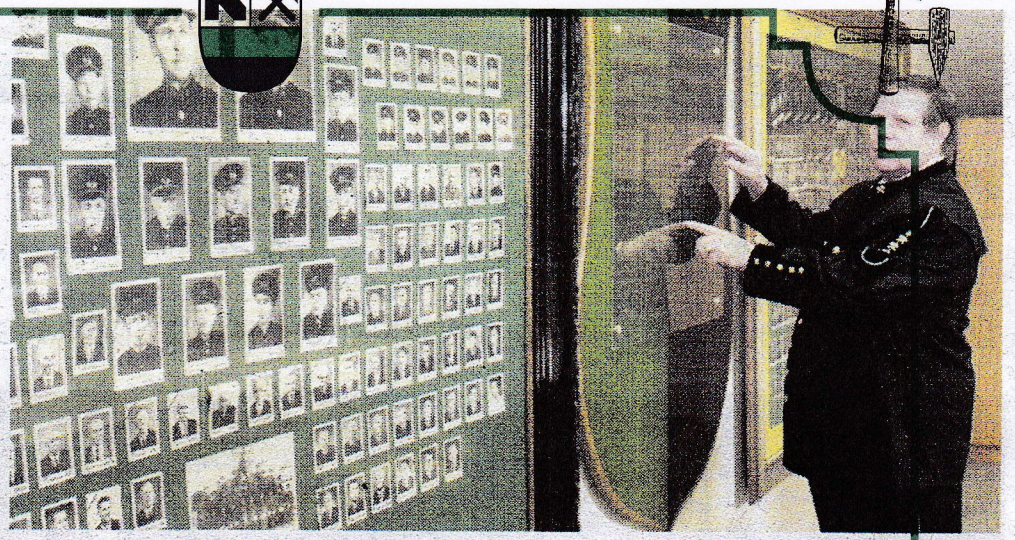

FOTO: Bohuslav Krzyžanek

Ladislav Kajzar před panely mapujícími historii stonavského Kroužku krojovaných horníků, který působí už od roku 1914.

horníků je stálý neodmyslitelnou součástí kultury našeho regionu. Jejich činnosti si všímá nejenom Horník, ale také další média. Obšírný rozhovor s předsedou jednoho z nich, Ladislavem Kajzarem, přinesl v těchto dnech Karvinský deník. Pro ty, kteří příslušné vydání regionální rubriky Moje Karvinsko nesehnali, ho publikujeme i na našich stránkách.

Už pět let je Ladislav Kajzar členem Kroužku krojovaných horníků při obci Stonava a rok je jeho předsedou. Před tím pracoval přes 40 let na šachtě, kde vystřídal většinu hornických profesí.

Obecná představa krojovaného horníka je starší člověk poslouchající dechovku. Myslíte si, že je správná?

Nemyslím si to. Naši členové jsou ze všech věkových kategorií. Nejmladší má něco přes 20 a nejstarší 85 let. A na našich akcích také neslyšíte jen dechovku, ale snažíme se, aby se hrály různé hudební styly.

A jak je to tedy s mladými lidmi? Mají zájem stát se vašimi členy?

Je to různé. Nejčastěji se tato tradice dědí z otce na syna. Táta je krojovaný horník, nosí uniformu a malému klukovi se to líbí, tak chce být taky naším členem, aby měl svůj vlastní kroj. Anebo se mezi nás dostane tak, že začne pracovat na šachtě, má k té práci a tradicím vztah, a jednou přijde, že by chtěl být členem našeho kroužku.

A jak je to obecně s vaší členskou základnou? Rozrůstáte se, nebo vám naopak členů ubývá?

Několik let se pohybujeme zhruba na stejném počtu. Někdo odejde, někdo přijde, žádné velké výkyvy. Teď jsme například přijali tři nové členy, takže momentálně je nás 82, z toho dvě ženy.

To vůbec není podmínkou. Náš člen nebo uchazeč nemusí být havířem. Máme tady několik členů, kteří vůbec na šachtě nedělají. Musí mít ale zájem udržovat tradice a ctít a propagovat hornický stejnokroj.

A jaké tradice dodržujete?

Jednou ročně, okolo 4. prosince pořádáme mši za svatou Barboru, která je patronkou horníků. Pak jsou tu také zářijové oslavy svátku horníků, které jsou tradiční a velmi oblíbené u většiny obyvatel tohoto kraje. V předvečer Hornických slavností ještě klademe věnce u pomníků obětem hornického povolání a vzpomínáme na kamarády, kteří položili život při práci v dole.

A když už jdeme chronologicky takto pozpátku, tak v červnu pořádáme Zahradní slavnosti, kde máme tombolu, občerstvení a hudbu. Je to takový ples pod širým nebem.

A jaké jsou vaše symboly? Co neodmyslitelně patří ke krojovaným horníkům?

Je to samozřejmě kroj, který se mění a renovuje. Barva je stále černá, ale mění se střih. Necháváme si ho šít na zakázku u jedné paní, [illegible]

členové ze sbírky, kterou uspořádali. Používáme ho jen při významných slavnostech a při pohřbech našich členů. Jinak ho máme dobře schovaný. A také jsou to hornické kahany – staré benzinové lampy, se kterými při slavnostních akcích doprovází několik našich členů prapor.

Hornictví je specifikem tohoto kraje. Jezdíte ale třeba i jinam? Koneckonců, horníci jsou i v Čechách...

Samozřejmě, že vyrážíme i mimo Karvinsko. Například loni jsme byli na 14. ročníku Setkání hornických měst a obcí ve Stříbře. Letos se chytáme zase, ovšem tentokrát se to odehrává v Chodově u Karlových Varů. Tento týden jsme pro změnu byli v Senátu Parlamentu ČR, kam nás a mnoho dalších kroužků krojovaných horníků z celé České republiky a ze Slovenska pozval ještě bývalý předseda Přemysl Sobotka.

A jak se na vás dívají lidé z nehornických regionů?

Musím říct, že je to pro ně velký zážitek. Obdivují naše kroje a nebojím se říct, že k nám vzhlížejí

Výroční plenární schůze KPHM

3. května 2011 v 15 hodin

v Landek Parku v Ostravě – Petřkovicích, v kompresorovně Hornického muzea.

Za předsednický stůl usedli:
Předseda klubu – Mgr. Rodan Broskevič – 4.zprava
Místopředseda – Ing. Petr Rojíček - 3.zprava
Ředitel Nadace Landek – Ing. Josef Kimer- 5.zprava
Předseda pobočky Havířov- Ing. Jan Vincenec – 1.zprava
Předseda pobočky Karviná- Ing. Stanislav Kuba-2.zprava
Předseda pobočky Petřvald- Stanislav Žák - 6.zprava

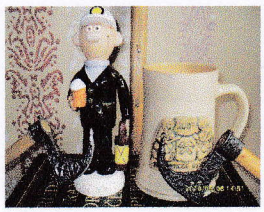

i tito pánové pamatují 23 let založení Klubu

Zleva Ing. Miroslav Lenart, Ing. Karel Golasovský, Ing. Vladimír Špok

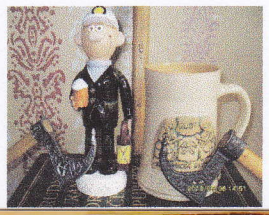

paní Žáková s paní Budinovou
si po guláši přiťukly s úsměvem

3. 5. 2011

Český permon

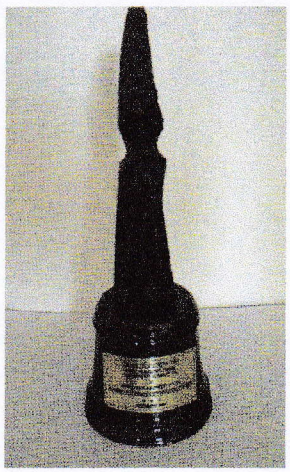

Z iniciativy Společnosti přátel Rudolfova
udílí Hornické konzilium počínaje 8. Setkáním hornických měst a obcí
každoročně cenu Český permon v několika kategoriích:

Český permon 2004

Kategorie	*kdo a případně jaká činnost*
1. Hornický folklór:	***Cech příbramských horníků a hutníků***
2. Záchrana technických památek:	***Skupina dobrovolných techniků Chrustenice*** za záchranu železorudného dolu Chrustenice s jeho rekonstrukcí na muzeum
3. Počin roku:	Redaktor ***Václav Cílek*** za scénář k TV pořadu Podzemní Čechy
4. Celoživotní dílo:	***Ing. Stanislav Vopasek,*** ředitel Nadace Landek

---

Český permon 2005

Kategorie	*kdo a případně jaká činnost*
1. Hornický folklór:	***Hornický spolek Prokop při VŠB-TU Ostrava***
2. Záchrana technických památek:	***Hornické muzeum Příbram-Březové Hory,*** záchrana technické památky Vodní kolo Drkolnov
3. Počin roku:	***Hornicko-historický spolek, Planá u Mariánských Lázní,*** za provozování hornického muzea v Plané, zajišťování hornických slavností a tradic v regionu
4. Celoživotní dílo:	***Ing.Koloman Iványi,*** Cech PHH
5. Mimořádná cena (Permon 2005):	***Společnost přátel Rudolfova*** (předseda společnosti V.Klabouch), za uvedení do života, jako součást setkávání, udílení cen Český Permon a předávání putovního Praporu setkávání hornických měst.

Český permon 2006

Kategorie	*kdo a případně jaká činnost*
1. Hornický folklór:	***Společnost přátel Rudolfova***
2. Záchrana technických památek:	***Krajské muzeum Sokolov***
3. Počin roku:	***Hornicko historický spolek Stříbro***
4. Celoživotní dílo:	***Ing. Chrudoš Fiala***, starosta spolku Prokop Příbram
5. Mimořádná cena (Permon 2006):	***Cech příbramských horníků a hutníků*** za iniciování prvního setkání hornických měst a za přípravu 10. setkání

Český permon 2007

Kategorie	*kdo a případně jaká činnost*
1. Hornický folklór:	*Spolek Prokop Příbram*
2. Záchrana technických památek:	*Podkrušnohorské technické muzeum Most,* záchrana technické památky parní těžní stroj z dolu Julius III v Kopistech u Mostu
3. Počin roku:	*PhDr. Ladislav Jangl* za publikaci „Staré hornické a hutnické míry a váhy
4. Celoživotní dílo:	*PhDr. Jiří Majer, CSc.*
5. Mimořádná cena (Permon 2007):	*Ing. Rudolf Tomíček,* za zásluhy o hornické tradice ve vazbě na zvýšení společenské úrovně a prestiže Setkání hornických měst České republiky

---

Český permon 2008

Kategorie	*kdo a případně jaká činnost*
1. Hornický folklór:	*Spolek severočeských havířů se sídlem v Mostě*
2. Záchrana technických památek:	*České muzeum stříbra, Kutná Hora,* restaurace a uchování středověkého důlního prostoru - štola sv. Jiří
3. Počin roku:	*Hornické muzeum Landek, Ostrava-Petřkovice* celková obnova budovy kompresorovny dolu Anselm
4. Celoživotní dílo:	*Ing. Vladimír Petrovský*
5. Mimořádná cena (Permon 2008):	*Zbyněk Jakš,* ředitel Podkrušnohorského technického muzea, za zásluhy o hornické tradice ve vazbě na zvýšení společenské úrovně a prestiže Setkání hornických měst České republiky

---

Český permon 2009

Katategorie	*kdo a případně jaká činnost*
1. Hornický folklór:	*Občanské sdružení Jihlavský havířský průvod* za znovuobnovení a pravidelnou organizaci havířského průvodu v Jihlavě.
2. Záchrana technických památek:	*DIAMO s.p., o.z. SUL Příbram,* za nepřehlédnutelnou podporu obnovy a zpřístupnění významných hornických děl
3. Počin roku:	*Jaroslav Richtermoc* za publikaci 100 let výroby důlních svítidel v Bohaticích u Karlových Varů
4. Celoživotní dílo:	*prof. Ing. Pavel Prokop, CS.,* za dlouholetou obětavou práci za udržení hornických zvyků v jejich tradiční podobě
5. Mimořádná cena (Permon 2009):	*Doc. RNDr. Zdeněk Laštovička, CSc.* za dlouholetou činnost směřující k záchraně a zdokumentování pozůstatků po středověkém jihlavském stříbrném dolování a za kladení důrazu na význam stříbrného dolování pro město Jihlava (za zdokumentování středověkého jihlavského dolování).

Český permon 2010

Kategorie	***kdo a případně jaká činnost***
1. Hornický folklór:	***Klub přátel Hornického muzea v Ostravě*** *- za dlouholetou osvětovou a publikační činnost obnovující a šířící slávu hornictví, jeho význam, tradice a zvyklosti a to nejen v ostravském regionu.*
2. Záchrana technických památek:	***Hornický skanzen a královská dědičná štola Prokop – Stříbro, HHS Stříbro*** *- za dokončení rekonstrukce štoly Prokop (trvala 7 let) a související výstavbu provozní budovy, strojovny, skanzenu, hornické stezky, důlní trati a důlního kanálu.*
3. Počin roku:	***Josef Suldovský, Pchery*** *- za jedinečnou publikaci Kronika horního města Jáchymova a jeho hornictví, vydanou v roce 2009.* ***Mimořádná cena v kategorii 3 – počin roku:*** ***Ing. Václav Valášek*** *- za působivou publikaci Velká kniha o hnědém uhlí, vydanou v roce 2009.*
4. Celoživotní dílo:	***Ing. Zdeněk Brázda, Chomutov*** *- za celoživotní hornickou a spolkovou činnost.* Soustavně informuje veřejnost laickou i odbornou o historii hornictví a aktuálním dění v hornictví články v řadě časopisů a jinými publikacemi. Pravidelně dlouhodobě organizuje hornické a mineralogické výstavy v podkrušnohorském revíru v Klášterci nad Ohří a další akce na podporu hornické spolkové činnosti v ČR. ***Mimořádná cena v kategorii 4 – Celoživotní dílo:*** ***Ing. Jaroslav Jiskra, Bukovany*** *- za celoživotní publikační činnost týkající se hornictví plzeňského a karlovarského kraje.* Je autorem velice plodným. Doposud vydal 25 publikací a to nejen odborných, ale i zábavných a nehodlá ve své činnosti ustat, neboť na cestě je publikace dvacátá šestá.
5. Mimořádná cena (Permon 2010):	***Karel Neuberger,*** HHS Stříbro *- za zásluhy o hornické tradice ve vazbě na zvýšení společenské úrovně a prestiže Setkání hornických měst a obcí ČR a za přípravu 14. setkání.*

Český permon – mimořádné ceny do zahraničí

1. mimořádná cena Český permon 2008 do zahraničí udělena 27.9.2008
Združeniu baníckych spolkov a cechov Slovenska
za podporu a udržování hornických a hutnických tradic mezi hornickými spolky České a Slovenské republiky.
Do rukou předsedy Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska Ing. Jaroslava Malchárka předal cenu perkmistr Sdružení hornických a hutnických spolků České republiky, Ing.Miroslav Šťastný.

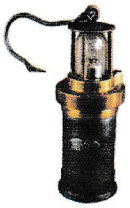

Život havíře!

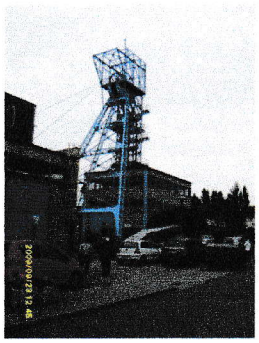

Každý den sjíždíme do hlubin země.
Každý den fáráme tam, kde je absolutní tma.
Každý den nám světlo připomíná osobní svítidlo.
Každý den se těšíme na denní světlo.
Každý den po vyfárání máme rádi teplo stisku ruky;
setkání s kamarády,
setkání s rodiči a dětmi,
a přesto stačí vteřiny, minuty, hodiny, dny,
a navždy zůstaneme svého povolání hrdiny,
a neštěstí a tragedie postihne havířské rodiny!

V pátek, na odpolední směně, 7. července 1961 na Dole Dukla v Havířově, zůstalo v podzemí 108 kamarádů!

Ten den byl jako jiný,
Sto osm kamarádů fáralo do podzemí,
jen ten okamžik byl osudný.
Sto osm kamarádů již nikdy nepromluví,
takový život havíře je dojemný.
Na sto osm kamarádů čekaly rodiny,
záchranářům v dole utíkaly hodiny.
Ovzduší v dole, absolutní tma a prach,
opět nahnaly člověku za života strach.
Když na těžní věži černá vlajka vlaje
je vidět široko daleko do našeho kraje.
Mámy a tátové, děti a manželky sdílí svůj bol,
hledíc marně na věž šachty do otáčejících se kol!

Důl Dukla v Havířově
v pátek v odpolední směně
7. července 1961
108 kamarádů, 114sirotků, 63 vdov

KPHMO

7. července 2011 tryzna # Dukla

50 let uplynulo

kamarádi nezapomínají

synci Dolu Dukla a klubu přátel hornického muzea

před památníkem na Týralém Dole Dukla

před jmény všech nevrátaných kamarádů

Zdař Bůh!

HLAVNÍ BÁŇSKÁ ZÁCHRANNÁ STANICE OSTRAVA

ZÁCHRANÁŘ

Ročník XLVIII. 3. čtvrtletí 2011 Čtvrtletník BZS č. 3

50 let od nehody na Dole Dukla

7. července 2011 uplynulo padesát let od jednoho z největších neštěstí v ostravsko karvínském revíru, při kterém zahynulo 108 horníků. Rodinní příslušníci pozůstalých, bývalí spoluzaměstnanci dnes již uzavřeného Dolu Dukla, zástupci vedení OKD, a.s., vedoucí zaměstnanci důlních podniků OKD a HBZS Ostrava, členové Klubu přátel Hornického muzea v Ostravě a bývalí i stávající báňští záchranáři uctili v den výročí památku mrtvých kladením věnců k památníku obětí v blízkosti areálu Dolu Dukla a v následujícím vzpomínkovém aktu, který se konal v kině Radost v Havířově. Při této příležitosti vydal také Klub přátel Hornického muzea v Ostravě publikaci „50 let od tragédie na Dole Dukla“, kterou zpracoval kolektiv autorů pod vedením ing. Zdeňka Dombrovského, CSc. a bývalého ředitele Dolu Dukla ing. Jaroslava Gongola, CSc.

Tato nehoda, o které jsme v listovce Záchranář informovali v číslech 7/8/1966 a 7/8/1991 přinesla na straně jedné nezměrné utrpení rodinám obětí a na druhé straně také velké poučení všem těm, co se podíleli na její likvidaci a těm co byli odpovědni za bezpečnost práce v podzemí.

To, že katastrofa dosáhla tak velkého rozsahu, bylo zapříčiněno zejména liknavým a nesprávným postupem dispečera a vedoucího výroby v počáteční fázi nehody. V 15:30 hod. byly v dole zjištěny příznaky zápachu po pálící se pryži. První hlášení o zápachu na dispečink přišlo v 16:17 hod. Pohotovostní záchranné sbory HBZS Ostrava a ÚBZS Lazy byly povolány teprve v 17:05 hod. Osazenstvo nebylo zavčasu odvoláno z ohrožené části dolu. Opožděně byla zahájená likvidace požáru. Při vyšetřování se zjistily závažné závady ve vedení důlních děl. Systém větrání byl labilní. Nebyly řádně vypracované pasporty pro pracoviště v 8. a 11. sloji a havarijní plán pro 11. sloj. V havarijním plánu pro 8. sloj nebyl uvažován nepříznivý odraz havárie v 11. sloji. To vše ovlivnilo i chování osazenstva v případě havárie. Za závažné nedostatky byli podle míry zavinění zodpovědní zaměstnanci včetně ředitele dolu odsouzeni k podmíněným a nepodmíněným trestům.

Památce obětí se poklonili Jaroslav Gongol, Jozef Lang a Jaroslav Čihař, bývalí vedoucí zaměstnanci Dolu Dukla

Na základě tohoto neštěstí se urychlilo vydání jednotného bezpečnostního předpisu pro hlubinné dobývání čj. 9000/61 a byla provedená revize předpisů pro likvidaci havárií v hlubinných dolech vydáním výnosu Ústředního báňského úřadu čj. 1/1962. Bylo zavedené automatické blokování pásů systémem MJM 20, vystrojování pásových chodeb nehořlavou výztuží, nepřetržitý dozor u pásů se střídáním na pracovišti a vedením záznamu o stavu pásových souprav. Postupně se zaváděly pásy se sníženou hořlavostí. Do dvou let od nehody byl v OKR v provozovaných důlních dílech položený požární vodovod. Výnosem ÚBÚ čj. 2600/10/63 byly organizovány záchranářské hlídky, aby byly rychle dosažitelné a mohly v případě nehody co nejdříve zasáhnout. Součástí záchranářské taktiky se stalo nošení přídavných jehel a rezervních kyslíkových láhví. Byl zahájený vývoj nových typů hasicích přístrojů. Z Polska se začaly dovážet harmonikové nasávače WG 2 a příslušné detekční trubičky. Do revíru bylo ze SSSR dovezeno 8 000 ks sebezáchranných izolačních přístrojů SK 4.

I po tolika letech, které od nehody uplynuly, a stav bezpečnosti a úrovně řídících techniků se v revíru výrazně zlepšil, bychom neměli zapomínat, že v případě nehody jen včasně zahájená záchranná akce má největší naději na úspěch a že je lepší povolat záchranáře co nejdříve i když se třeba později ukáže, že to není nutné, než je povolat se zpožděním. Otálení může mít za následek, že škody budou daleko větší.

Václav Smička

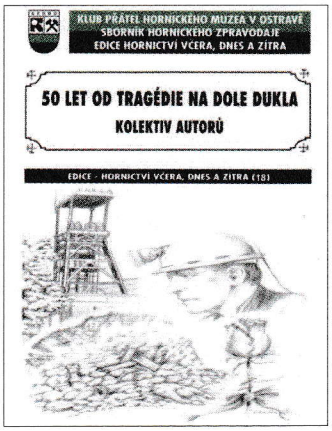

Vzpomínky Ing. Jaroslava Gongola, CSc.

V životě jsou chvíle, které se vám nesmazatelně vryjí do paměti, a i když se říká, že si spíše pamatujeme ty chvíle radostnější a na ty smutné zapomínáme, přece jen to neplatí ve všech případech.

Svědčí o tom i to, že i přes oněch uplynulých 50 let od „dukelské havárie“, při které dne 7.7.1961 v podzemí Dolu Dukla v Havířově přišlo o život 108 horníku, se našli lidé, kteří vytvořili důstojné podmínky k uctění památky padlých horníků, většinou našich kamarádů a spolupracovníků.

V té době jsem patřil k těm nejmladším, který byl v onen kritický den v dole a kterému se podařilo se svým kolektivem bez úhony vyfárat, neboť

zplodiny po hoření naše pracoviště nezasáhly. Dá se tím říci, že jsme měli štěstí v neštěstí. Konec konců tak to v reálném životě chodí.

Po těch padesáti letech se mi vybavují dny, které jsem jako mladý 24letý čerstvě promovaný hornický inženýr prožíval. Dne 1.7.1961 t.j. v sobotu jsem totiž promoval na VŠB v Ostravě a ihned v pondělí 3.7. jsem nastoupil do práce na Důl Dukla. Možná, že se to dnešním absolventům vysokých škol zdá neuvěřitelné, že jsme přímo ze školy nastupovali do práce, ale pro nás to tehdy bylo normální. Dokonce mohu říci a to asi nejen za sebe, že jsme byli hrdi na to, že jsme s úspěchem vystudovali a můžeme své nabyté vědomosti v praxi rozšířit o praktické zkušenosti a realizovat své životní ideály, které každý mladý člověk má.

V pondělí jsem nastoupil jako revírník do rubání 826/II a 828/II, kde jsem měl na starost dopravu a odtěžení z obou porubů a kde onen tragický den 7. 7. 1961 zahynulo 108 lidí. Ale ihned ve středu jsem na příkaz směnmistra nastoupil do rubání 1140/I, abych vystřídal revírníka z tohoto porubu, který nastoupil na dovolenou. Porub 1140/I byl v mocnosti sloje okolo 3,8 m, dobýván ručně pomocí trhací práce a sbíjecích kladiv. Výztuž byla dřevěná a vyrubané prostory byly zafoukávány základkovým materiálem z výpěrků úpravny uhlí. Práce v tomto porubu byla velmi fyzicky náročná, odměňovalo se podle odrubaných „kubíků"(m^3). Ranní a odpolední směna prováděla vyuhlování, v noční směně se překládal hřeblový dopravník. Z dnešního pohledu se již jedná o zastaralou technologii, ale na tehdejší dobu to byla v takovýchto mocnostech slojí běžná technologie.

I dnes s takovýmto odstupem let si vzpomínám, že průběh oné směny byl bez nějakých problémů. Okolo 19. hod jsem však ucítil typický zápach merkaptanové signalizace, který jsem měl možnost poznat na VŠB v laboratorních podmínkách. Ihned jsem se spojil s dispečerem a oznámil mu, že v rubání 1140/I cítím zápach po sirovodíku a zda se jedná o merkaptanovou signalizaci. Dostal jsem pokyn, abych okamžitě vyvedl osádku k jámě na II. patro. Nechal jsem zastavit těžní zařízení a předákovi sdělil, že má informovat pracovníky v rubání a poslat je na překop 22 a k jámě. Já jsem zkontroloval celou těžební trasu až na tř. 1132/I na 3. patře, zda již všichni opustili svá pracoviště a znovu profáral celou trasu ze III. patra až na II. patro, zkontroloval základkovou trasu, posbíral nějaké sebezáchranné přístroje, které horníci nechali v dole. Postupně tak vyfáralo 64 horníků. Já jsem vyfáral na povrch asi v 19:30. Teprve tam jsem se dozvěděl od přítomného dozoru, který evidoval počet vyfáraných pracovníků, o jak závažnou havárii jde. V této době se již dalo tušit, že horníci z 8. sloje a 11. sloje ve II. východním poli se stali obětí důlního neštěstí. Jistě si dovedete představit mé pocity sotva začínajícího mladého člověka, který ihned na začátku své odborné životní dráhy se musel vyrovnat s tak těžkou životní situací. Asi mě dovedete pochopit, když se přiznám, že i když jsem si uvědomoval vážnost situace, že jsem stále ve skrytu duše doufal, že se někteří spolupracovníci zachrání. Definitivní naděje však padly rozhodnutím havarijní komise o uzavření požářiště v širším okruhu, což se stalo těsně před půlnocí.

Za OKD, a.s. se pietního aktu zúčastnili provozní ředitel Leo Bayer, ředitel pro lidské zdroje a rozvoj revíru Radim Tabášek a ředitel pro rozvoj a strategii Ján Fabián

Samozřejmě, že na odchod na ubytovnu, kde jsem přechodně bydlel, nebylo ani pomyšlení. Byl jsem pověřen pomáhat při organizování přijíždějících záchranářských čet, zajišťování potřebného materiálu a jeho dopravy do dolu dle požadavků havarijní komise, evidence odpracovaných směn záchranářů apod. Poprvé jsem podnik opustil až po uzavření hrází v neděli 9.7.1961 v odpoledních hodinách. Teprve nyní byla příležitost zajet za svými rodiči, kteří bydleli v malé vesnici asi 20 km vzdálené. K těm se totiž v ústním podání dostala zpráva, že v době havárie jsem byl v dole a pravděpodobně tam také zůstal. Jistě si dovedete představit, jaké setkání to bylo.

Na dlouhé odpočívání však nebyl čas, neboť v neděli v noci muselo být provedeno předfárání nezavřené části dolu před zahájením provozu v pondělí ráno. Já osobně jsem pak od onoho pondělí dostal funkci pomocníka VLH, kdy jsem byl k dispozici ve dvanáctihodinových směnách a organizoval zajištění potřebného materiálu pro záchranáře. Zajišťoval jsem také požadavky na přísun čet záchranářů z jednotlivých důlních podniků, spolupráci s HBZS a odběry vzorků ovzduší v dole apod.

Poslední oběti byly vyproštěny z dolu 4.8.1961. Dále pokračovaly práce na odvětrávání uzavřené oblasti, neboť všechny oběti byly vyproštěny záchranáři v dýchacích přístrojích z nedýchatelného ovzduší. Tyto práce skončily zajištěním průchodního větrního proudu, čímž byl obnoven provoz celého dolu.

Od této doby tvrdím, že když lidé chtějí, dokáží nemožné. Záchranáři zde odpracovali na 50 tisíc směn v dýchacích přístrojích při teplotách okolo 45°C, při vysokých koncentracích CO, kde jediné nadechnutí znamenalo ohrožení života. Letos u příležitosti 50. výročí jsme vzpomněli na 108 obětí. Vzpomínali jsme i na ty, kteří se podíleli na odstranění důsledků tohoto důlního neštěstí.

Čestná stráž krojovaných horníků a báňských záchranářů u památníku obětí

Dvě vzpomínky ing. Zdeňka Dombrovského, CSc.

K tragické události mě vážou dvě vzpomínky k době, kdy jsem ještě nebyl záchranářem.

První se vztahuje na pondělí dne 10. července roku 1961, kdy jsem jako revírník na Dole